

Wezwanie Anglików do opuszczenia Francji, skierowane w 1429 r. przez Joannę d’Arc do króla angielskiego Henryka VI i sprawującego w jego imieniu rządu Jana księcia Bedford

Królu Anglii i Wy, Księżę de Bedford, który zwiecie się regentem królestwa francuskiego – dajcie sprawiedliwość Królowi nieba; oddajcie Dziewicy, posłanej tu przez Boga, klucze wszystkich dobrych miast Francji, które wzięliście przemocą. Wysłana tu ona została przez Boga, aby zażądać przywrócenia swobody dziedzicowi królewskiemu. W pełni gotowa jest zawrzeć pokój, jeżeli uczynicie jej sprawiedliwość, a więc opuścicie Francję i zapłacicie za to, żeście nią władali. I was wszystkich: łuczników, zbrojnych, szlachtę i innych, którzy jesteście pod Orleanem, zaklinam na Boga, wracajcie do swego kraju; a jeżeli tego nie uczynicie, oczekujcie wieści od Dziewicy, która wkrótce przybędzie do was, ku waszej wielkiej zgrzyzocie.

Królu Anglii, jeżeli nie spełnisz moich żądań, to wezmę na siebie kierowanie wojną i gdziekolwiek we Francji spotkam waszych ludzi, zmuszę ich do ucieczki, a jeżeli nie zechcą być posłuszni, sprawię, że wszyscy zginą. A nie sądzcie, że władacie po bożemu królestwem francuskim; władą nim król Karol [VII], prawy jego dziedzic, tak bowiem chce Bóg. Jeżeli nie chcecie uwierzyć wieściom od Boga i Dziewicy, gdziekolwiek was znajdziemy, zadamy wam tak wielką klęskę, jakiej nie było we Francji od tysiąca lat. Bądźcie mocno przekonani, że Król niebios ześle Dziewicy tak wielką siłę, że mimo wszelkich wysiłków nie zdołacie odeprzeć jej i jej dobrych żołnierzy; okaże się wówczas, kto ma lepsze prawo przed Bogiem.

Cyt. za: *Historia powszechna XIV–XV w. Materiały źródłowe do historii powszechniej epoki feudalnej*, oprac. M. Małowist, Warszawa 1954.

Praca z tekstem

- 1.** Objaśnij znaczenie słowa *regent*.
- 2.** Wyjaśnij, jak Joanna d’Arc motywowała swoje wystąpienie.
- 3.** Wymień warunki, jakie postawiła adresatom listu.
- 4.** Wyjaśnij, dlaczego Joanna d’Arc uważała angielskie rządy za bezprawne.
- 5.** Opisz dalsze losy Joanny d’Arc.